

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 grudnia 2016 r.

WK-V.431.8.2016
(WK-V.431.9.27.2016)

Pani
Aleksandra Stanisława Kania
 tłumacz przysięgły języka angielskiego
ul. Marszałkowska 83 lok. 54
00-683 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego¹ Ewa Pawłowska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 12 i 13 października 2016 r. oraz 9 listopada 2016 r. przeprowadziła kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do 12 października 2016 r. – w zakresie kompletności prowadzonego repertorium i prawidłowości pobierania wynagrodzenia oraz okres od daty ostatniej czynności odnotowanej w repertorium do dnia kontroli – w celu określenia 3-letniej przerwy w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 15 listopada 2016 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1222, z późn. zm.).

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie elektronicznej i obejmowało 351 wpisów, w tym 2 dotyczące tłumaczeń wykonanych na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Kontroli poddano wszystkie wpisy.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego w okresie objętym kontrolą nie miały miejsca przypadki odmowy wykonania tłumaczenia na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata² oraz spełnił ustawowy obowiązek złożenia Wojewodzie Mazowieckiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci tłumacza przysięgłego, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

W wyniku kontroli stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

1. Brak odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:

- oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie – w 97 wpisach (z 2015 r. lp.: 005, 006, 009, 010, 012, 019, 020, 023, 030, 031, 032, 038, 052-056, 058, 062, 067, 078, 081, 091, 093-095, 103-105, 109, 113, 118-120, 122, 130, 133-134, 137-138, 144, 148-149; z 2016 r. lp: 001, 005, 008, 019, 020, 025, 026, 030, 040-042, 045-047, 060, 062-064, 068, 074, 076-079, 084, 086, 092, 106-108, 110-111, 118, 121-125, 128-131, 137-139, 145, 153, 162, 165, 168, 177-179, 183). Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z 9 listopada 2016 r. „(...) wszystkie wymienione w tym punkcie wpisy (w sumie 97) dotyczą dokumentów, których nie opatrzone numerem (oznaczeniem dokumentu), dlatego nie wpisano w nich „oznaczenia dokumentu”. Jest to więc jeden błąd, powtórzony wielokrotnie, ponieważ powinnam była wpisać brak oznaczenia dokumentu, byłam jednak przekonana, że niewpisanie oznaczenia dokumentu oznacza to samo, co brak oznaczenia. Pragnę tutaj zaznaczyć, że informacje na temat dokonywania wpisów, przedstawione przez Ministerstwo i przez Tepis są często rozbieżne i prowadzą właśnie do tego rodzaju nieporozumień”. Mając powyższe wyjaśnienia na uwadze wskazać należy, że zgodnie ze Stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy

² Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.mazowieckie.pl, w zakładce *Ogłoszenia – Archiwalne Ogłoszenia*, podzakładce *Informacje dla tłumaczy przysięgłych*.

Przysięgłych³ „W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”.

- rodzaju wykonanej czynności⁴ – w 3 wpisach (z 2015 r. lp. 004, 161; z 2016 r. lp. 186),
- języka tłumaczenia⁴ – w 3 wpisach (z 2015 r. lp.: 004, 161; z 2016 r. lp. 186),
- liczby stron tłumaczenia – w 7 wpisach (z 2015 r. lp. 139, 152-155; z 2016 r. 079, 133).

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 13 października 2016 r. „Poz. 152 do 155 - rozliczono jako jeden dokument zapomniałam podzielić ogólną kwotę i wpisać poszczególne wartości w kolejne pozycje (...). Poz. 079/2016 – zapomniałam wpisać liczbę stron i kwotę”. Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 9 listopada 2016 r. „(...) Dokument, o który chodzi, dotyczy pozycji nie 152-155, lecz 152-160, z których cztery ostatnie (156-160) zostały wypełnione prawidłowo. Dokument został mi doręczony w postaci jednego zszytego pakietu, w skład którego wchodziło dziewięć oddzielnych dokumentów. Każdy z tych dokumentów musiałam przetłumaczyć oddzielnie. Była to bardzo mozolna i pilna praca, dlatego pomyliłam się przy uzupełnianiu wpisu do repertorium – wprowadziłam dane dla dokumentów znajdujących się na stronie 20 repertorium (156-160), ale pominęłam te na stronie 19 repertorium (152-155). W załączeniu przekazuje jednak kopie faktury za wykonane zlecenie, z której wynika ile stron miał każdy z dokumentów i jakie pobrałam za całość wynagrodzenie. Ponieważ wyjaśnienie z 13 października 2016 roku zostało udzielone z pamięci, po upływie blisko roku od zdarzenia, natomiast bezpośrednio po zabiegu chirurgicznym i jeszcze pod wpływem środków przeciwbólowych, wymaga ono z mojej strony sprostowania na podstawie posiadanych dokumentów”. Odnosząc się do powyższych wyjaśnień wskazać należy, że wojewoda przeprowadza kontrolę m.in. w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium. W związku z powyższym przy ocenie ww. dokumentu nie może uwzględnić przedstawienia w toku kontroli faktury potwierdzającej liczbę stron tłumaczenia, bowiem okazanie faktury nie eliminuje nieprawidłowości nieodnotowania ww. informacji w repertorium.

³ Stanowisko Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości, przedstawione w piśmie z dnia 10 grudnia 2012 r., udostępnione na stronie internetowej www.mazowieckie.pl, w zakładce Ogłoszenia – Archiwalne Ogłoszenia, podzakładce Informacje dla tłumaczy przysięgłych.

⁴ Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych: „Rubryka „Rodzaj wykonanej czynności i język tłumaczenia”. Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...]) i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)”.

- liczby sporządzonych egzemplarzy – w 8 wpisach (z 2015 r. lp.: 139, 152-155; z 2016 r. 055, 079, 133). Tłumacz przysięgły w wyjaśnieniu z 9 listopada 2016 r. wskazał, że *„Liczba sporządzonych egzemplarzy w 99,9% wypadków wynosi 1, co dotyczy także wpisów, w których brakuje tej informacji. Wyjątkowe wypadki, gdy klient prosił o więcej egzemplarzy, zostały w repertorium zawsze odnotowane”*. Jednakże zauważyć należy, że zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych w rubryce liczba sporządzonych egzemplarzy: *„Liczba ta ma obejmować wszystkie egzemplarze pod jednym numerem wpisu, obejmującym również pierwszy egzemplarz (kiedyś traktowany jako oryginał) (...)”*. W związku z powyższym w sytuacji sporządzania 1 egzemplarza ww. rubryce winna znaleźć się stosowna informacja.
- wysokości pobranego wynagrodzenia – w 7 wpisach (z 2015 r. lp. 004, 152-155; z 2016 r. 035, 079). Tłumacz przysięgły w piśmie z 9 listopada 2016 r. wyjaśnił: *„Wpis nr 004/2015 dotyczył tłumaczenia ustnego (...) Nie wpisałam pobranej należności z powodu problemów ze ściągnięciem należności od zleceniodawcy, który nie będąc płatnikiem VAT odmówił zapłacenia podatku VAT od wymienionej we wpisie faktury i zażądał innej formy rozliczenia, np. umowy o dzieło. Sprawa ciągnęła się wiele tygodni i faktura została ostatecznie unieważniona, a zlecenie rozliczone umową o dzieło, czego ze względu na upływ czasu nie uwzględniłam w repertorium. Brakujący wpis dotyczący wynagrodzenia nr 035 i 079 dotyczy zleceń wykonanych dla Kancelarii (...), za które rozliczyłam się zbiorczo fakturami VAT; w obu wypadkach są to dokumenty wchodzące w skład większych zleceń, składających się z kilku dokumentów każde. W obu wypadkach jest to brak liczby stron jednego z wielu dokumentów wchodzących w skład jednego zlecenia – w razie wątpliwości mogę przedstawić rozliczenia Kancelarii, na podstawie których wystawiałam faktury VAT. W odniesieniu do wpisów 152-155 z 2015 r. tłumacz przysięgły do wyjaśnień z 9 listopada 2016 r. załączył fakturę VAT. Jednakże wskazać należy, że zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych w rubryce pobrane wynagrodzenie: *„(...) jest bezwzględny obowiązek odnotowania (...) wysokości faktycznie pobranego wynagrodzenia. Nieprawidłowością, jest wpisanie w tym miejscu numeru faktury w przypadku prowadzenia przez tłumacza przysięgłego działalności gospodarczej, ponieważ wojewoda nie musi mieć wglądu do ksiąg i prowadzącego taką działalność, więc odsyłanie osoby kontrolującej tłumacza, uniemożliwia sprawne przeprowadzenie kontroli”*.*

Niewskazanie ww. informacji stanowi naruszenie wymogów określonych art. 17 ust. 2 pkt 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

2. Pobranie w 1 na 2 przypadki (z 2015 r. lp. 139) wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego w wysokości niezgodnej z ustaloną na podstawie stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a w związku z § 6a rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego⁵, tj. wyższej o 1,55 zł.

Ponadto w przypadku wpisów z 2015 r. lp. 041, 051, 069, 084, 100, stwierdzono, że w repertorium odnotowano ten sam język zarówno jako język, w którym sporządzono dokument, jak i język tłumaczenia⁶, natomiast w przypadku wpisu z 2016 r. lp. 074 stwierdzono błędne wpisanie języka dokumentu oraz języka tłumaczenia, wskazano polski na angielski, zamiast angielski na polski⁷.

Podsumowując powyższe informacje, mając na względzie, że wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego nie było ustalane w prawidłowej wysokości oraz w związku z faktem, że stwierdzone podczas kontroli przypadki nieodnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych nie miały istotnego wpływu na prowadzoną działalność informującą, że realizację zadania w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Odnotowywania w repertorium informacji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.:
 - oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie,
 - rodzaju wykonywanej czynności,
 - języka tłumaczenia,

⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 15, poz. 131, z późn. zm.).

⁶ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem tłumacz przysięgłego z dnia 13 października 2016 r. „...(...) we wpisie 41/2015 polski-angielski (wpisano omyłkowo polski), 51/2015 angielski-polski, 69/2015 angielski-polski, 84/2015 angielski-polski, 100/2015 angielski-polski”.

⁷ Zgodnie z ww. pisemnym wyjaśnieniem odnośnie języka w pozycji 74/2016., 74/2016 pomyłka przy wpisie, tłumaczenie z języka angielskiego na język polski (wystawcą dokumentu jest firma kanadyjska). Wynagrodzenie z VAT”.

- liczby stron tłumaczenia,
 - liczby sporządzonych egzemplarzy,
 - wysokości pobranego wynagrodzenia.
2. Ustalania wysokości wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonywane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, zgodnej z rozporządzeniem w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

Ponadto zwracam uwagę na potrzebę odnotowywania właściwego języka, w którym sporządzono dokument oraz języka tłumaczenia.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń oraz wykorzystania wniosku pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Jarosław Szajner

Dyrektor Wydziału Kontroli